

Mullvadens stora äventyr

Tjeckiska "Mullvadens stora äventyr" är tänkt som en film för de allra minsta. Ett 35 minuter kort, fnissigt äventyr där berättandet ligger helt och hållet i bilden och ljudet/musiken. Filmen består av sex stycken på varandra följande små äventyr, alla centrerade runt ett tema eller en sak. Allt ackompanjerat av trallvänlig musik.

Rekommenderad för Förskolan

EN FILMHANDLEDNING AV
ANDREAS HOFFSTEN

Handling och teman

I den första episoden presenteras vi för Mullvaden som sig bör kommer upp ur en jordhög. Det handlar om att hjälpas åt eller vara sig själv närmast. En glad och fruktmummande igelkott kommer förbi - men han vill inte hjälpa Mullvaden att stjälpas bort några tunga stenar. Han vill äta sin frukt mol allena. Då kommer en mus och varnar för en fara - de gömmer sig, men först försöker de varna även igelkott och varna honom, men förgäves. Igelkotten fångas in i en bur och förs till en skola (?) dit Mullvaden och musen tar sig och lyckas rädda den gråtande igelkotten. De flyr tillsammans men jagas av en ilsken katt. Men igelkotten har lärt sig sin läxa - han hjälper sina två vänner genom att rulla ihop sig (tillsammans med vännerna) till en taggig boll som katten sticker sig på.

- I vilka situationer är det ok att bara tänka på sig själv - och när bör man mer tänka på andra?

Två barn sitter och äter godis på en parkbänk när Mullvaden gräver sig fram alldeles under bänken. Barnen har skräpat ner efter sig och glömt kvar en slickeklubba som Mullvaden ser och tar med sig. En sådan har Mullvaden inte sett förut. Hur använder man den? Till att spela tennis med? Eller att ha som skyffel, som skottkärra? Inget fungerar och tre små bin flyger runt i kring och skrattar åt honom. Senare, genom en olyckshändelse, råkar han slicka lite på klubban och förstår då vad det är.

- Hur lär man sig vad saker skall användas till? Är det bara genom att man ser hur vuxna gör? Finns det fler saker som barnen inte förstår vad det är för något?

I filmens tredje lilla episod - och den har precis som alla de andra inget egentligt tal, utan all "dialog" är nonsensbetonad, kommunikationen fungerar ändå - håller Mullvaden på att gräva i en trädgård. Han hör plötsligt en telefon ringa men förstår inte vad ljudet kommer ifrån. Är det från Blåklockan alldeles bredvid? Nej, så Mullvaden gräver vidare. Så ringer det igen och till sist drar Mullvaden upp en telefon av gammal analog modell ur marken. Och telefonen ringer och ringer men snart övergår ljudet i ett skällande och till sist en bebis gnyende. Och Mullvaden tröstar bebisen som vaggas till sömns.

- Har barnen sett en så gammal telefon? Finns det andra gamla saker från förr som barnen känner till?

Filmens fjärde berättelse handlar om hur Mullvaden besöker ett laboratorium och gör experiment med olika provrör med röda, gula, blåa och vita vätskor. Han blandar och vips! uppstår en kemisk process som framställer ett slags legobitar, eller klossar, som Mullvad bygger olika sorters bilar, hjul och tåg med - men inget fungerar riktigt. Så förvandlas klossarna, genom att han sprejar en vätska, till ballonger som seglar iväg.

- Att experimentera och pröva på är roligt. Olika färger förvandlas exempelvis till helt nya. Och i köket kan man blanda olika ingredienser - försiktigt förstås! - och kanske uppfinna en helt ny rätt?

Mullvaden får besök av en mus med en stor kamera som han tar bilder med. Mullvad blir väldigt nyfiken och intresserad och byter till sig kameran mot en mekanisk katt. Nu skall han ta bilder. Men hur gör man? Han provar på att fotografera ett gäng grodor - men det går inte så bra. Grodor är bångstyriga djur.

- Om det finns tillgång till en filmkamera är det spännande att låta barnen själva filma världen omkring dem helt från deras perspektiv. Det blir ett sätt att undersöka och ta ställning till omvärlden som det är roligt att prata om tillsammans efteråt.

- Att lekfullt undersöka mediet är också tacksamt - exempelvis genom att göra enkla trickfilmer så som att med fast kamera låta barnen hoppa ner i en stor låda, en efter en där man stoppar kameran emellan. Vilket trolleri! Det finns många bra böcker som på ett lättfattligt sätt visar hur man gör. Se länkar nedan.

I filmens sista del hittar Mullvaden ett gökurd där göken kan flyga fritt utanför sitt urverk. Uret går sönder och

Mullvad hjälper till att laga det - så göken blir glad och kan flyga igen.

- Man måste vara rädd om sina saker. Men olyckan kan vara framme och en kär ägodel kan gå sönder. Hur gör man när man lagar saker? Kan man laga allt själv? Vad kan man laga och vad kan man inte laga?

- Vad tycker barnen om Mullvaden, vad för slags person är han i filmen? Och vad gör en mullvad, hur lever mullvadar? Finns det mullvadar i Sverige? Har någon sett en mullvad?

Tips

Agnes Larsson och Monica Sällström har skrivit två böcker med tips och tankar kring eget filmande; "Kameran går" och "Jag - identitet, filmarbete". På länken www.makete.se presenterar pedagogen Veronica Grönte sina tankar kring berättande på film.

Produktionsuppgifter

Tjeckien 2009

Originaltitel: Krtek

Manus & regi: Zdenek Miller

Animation, sekvens: Ota Kudrnác, Jaroslav Doubrava & Josef Hekrdla

Musik: Milos Vacek

Tekniska uppgifter

Utan tal

Längd: 35 minuter

Format: dv-cam & dvd

Censur: Barn tillåten

Svensk premiär: 24 oktober 2009

Distribution

Folkets Bio, Box 17099, 104 62 Stockholm Tel 08-545 275 20, fax 08-545 275 27 epost info@folketsbio.se. www.folketsbio.se

Redaktion

Barn & ungdom, Svenska Filminstitutet, september 2009